

ИЗВЕШТАЈ О САМОВРЕДНОВАЊУ

Област квалитета 5: Етос

Област квалитета „Настава и учење“ је област којом се и овом приликом вреднује:
Чланови Тима за самовредновање су:

1. Ивана Ћирић- наставник латинског језика
2. Милан Ристић- наставник ликовне културе
3. Сандра Велић- наставник српског језика и књижевности
4. Миљана Голубовић- директор школе
5. Слађана Радосављевић-Ђошић- наставник српског језика и књижевности
6. Жељко Савић-педагог, руководилац тима

План самовредновања: „Етос“ (област квалитета бр.5), дата у „*Правилнику о стандардима квалитета рада установе*“

- припрема инструмената за самовредновање (упитник за наставнике; службу школе, упитник за ученике);
- избор репрезентативних узорака за истраживање;
- консултације са тимом;
- примена инструмената и техника;
- подела упитника и прикупљање података на основу разговара са наставницима свих стручних већа, разговором са ученицима као и на основу школске документације;
- анализа прикупљених података и одређивање нивоа самовредновања;
- писање извештаја;
- презентовање извештаја и разговор о прикупљеним подацима;
- израда **акционог плана** за побољшање области квалитета рада;
- усклађивање акционог плана са школским развојним планом.

ОБЛАСТ КВАЛИТЕТА РАДА: ЕТОС

5.1. Успостављени су добри међуљудски односи.

5.1.1. У школи постоји доследно поштовање норми којима је регулисано понашање и одговорност свих.

5.1.2. За дискриминаторско понашање у школи доследно се примењују мере и санкције.

5.1.3. За новопридошле ученике и запослене у школи примењују се разрађени поступци прилагођавања на нову школску средину.

5.1.4. У школи се користе различите технике за превенцију и конструктивно решавање конфликта.

5.2. Резултати ученика и наставника се подржавају и промовишу.

5.2.1. Успех сваког појединца, групе или одељења прихвата се и промовише као лични успех и успех школе.

5.2.2. У школи се примењује интерни систем награђивања ученика и запослених за постигнуте резултате.

5.2.3. У школи се организују различите активности за ученике у којима свако има прилику да постигне резултат/успех.

5.2.4. Ученици са сметњама у развоју и инвалидитетом учествују у различитим активностима установе.

5.3. У школи функционише систем заштите од насиља.

5.3.1. У школи је видљиво и јасно изражен негативан став према насиљу.

5.3.2. У школи функционише мрежа за решавање проблема насиља у складу са Протоколом о заштити деце/ученика од насиља, злостављања и

занемаривања у образовно-васпитним установама.

5.3.3. Школа организује активности за запослене у школи, ученике и родитеље, које су директно усмерене на превенцију насиља.

5.3.4. Школа организује посебне активности подршке и васпитни рад са ученицима који су укључени у насиље (који испољавају насилничко понашање, трпе га или су сведоци).

5.4. У школи је развијена сарадња на свим нивоима.

5.4.1. У школи је организована сарадња стручних и саветодавних органа.

5.4.2. Школа пружа подршку раду ученичког парламента и другим ученичким тимовима.

5.4.3. У школи се подржавају иницијативе и педагошка аутономије наставника и стручних сарадника.

5.4.4. Родитељи активно учествују у животу и раду школе.

5.4.5. Наставници, ученици и родитељи организују заједничке активности у циљу јачања осећања припадности школи.

5.5. Школа је центар иновација и васпитно-образовне изузетности.

5.5.1. Школа је препознатљива као центар иновација и васпитно-образовне изузетности у широј и ужој локалној и стручној заједници.

5.5.2. Наставници континуирано преиспитују сопствену васпитно-образовну праксу, мењају је и унапређују.

5.5.3. Наставници нова сазнања и искуства размењују са другим колегама у установи и ван ње.

5.5.4. Резултати успостављеног система тимског рада и партнерских односа на свим нивоима школе представљају примере добре праксе.

5.5.5. Школа развија иновативну праксу и нова образовна решења на основу акционих истраживања

Тим за самовредновање донео је одлуку да се као инструмент истраживања користи упитник (скала процене), чија ће питања бити формирана на основу „*Правилника о стандардима квалитета рада установе*“ а која ће бити измењена и допуњена у одређеним сегментима, али и прилагођена **конкретној области** за коју се

самовредновање врши. Испитивана су горенаведени стандарди у оквиру Правилника.

Инструмент је примењен на узорку од 30 наставника (наставни кадар Гимназије „Бора Станковић“ у Бору), стручних сарадника и службе школе и 36 ученика (ученици по два одељења првог и једно другог разреда, природно-математичког и друштвено језичког и смера). **Анкетирани наставници и ученици одабрани су методом случајног узорка и њихов број је модификован и условљен присутношћу истих у датом тренутку када су упитници подељени.** На основу обрађених података, а узевши у обзир поменуте стандарде који су испитивани табеларни резултати су следећи:

Табела 1: Обрађени подаци из упитника за наставнике и службу школе

ТАЧНО/ПРИСУТНО: 1- нетачно/није присутно; 2 - у мањој мери тачно/присутно; 3- нисам сигуран/на; 4 - у већој мери тачно/присутно; 5 - тачно/присутно

Напомена: Од 30 наставника који су одабрани као узорак, упитник је попунило њих 23.

ТВРДЊЕ	Степен слагања				
	1	2	3	4	5
Успостављени су добри међуљудски односи.	0	0	5 (21,8%)	12 (52,2%)	6 (26%)
У школи постоји доследно поштовање норми којима је регулисано понашање и одговорност свих.	0	0	4 (17,3%)	7 (30,4%)	12 (52,2%)
За дискриминаторско понашање у школи доследно се примењују мере и санкције.	0	0	4 (17,3%)	8 (34,8%)	11 (47,9%)
За новопридошле ученике и запослене у школи примењују се разрађени поступци прилагођавања на нову школску средину.	0	0	6 (26%)	12 (52,2%)	5 (21,8%)
У школи се користе различите технике за превенцију и конструктивно решавање конфликта.	0	0	3 (13%)	12 (52,2%)	8 (34,8%)
Резултати ученика и наставника се подржавају и промовишу.	0	0	1 (4,9%)	7 (30,4%)	15 (65,2%)
Успех сваког појединца, групе или одељења прихвата се и промовише као лични успех и успех школе.	0	0	4 (17,3%)	3 (13%)	16 (69,6%)
У школи се примењује интерни систем награђивања ученика и запослених за постигнуте резултате.	0	0	3 (13%)	14 (60,9%)	6 (26%)
У школи се организују различите активности за ученике у којима свако има прилику да постигне резултат/успех.	0	0	12 (52,2%)	5 (21,8%)	6 (26%)
У школи функционише систем заштите од насиља.	0	0	1 (4,9%)	4 (17,3%)	18 (78,3%)
У школи је видљиво и јасно изражен негативан став према насиљу.	0	0	1 (4,9%)	8 (34,8%)	14 (61,9%)
У школи функционише мрежа за решавање проблема насиља у складу са Протоколом о заштити деце/ученика од насиља, злостављања и занемаривања у образовно-васпитним установама.	0	0	4 (17,3%)	6 (26%)	11 (47,9%)
Школа организује активности за запослене у школи, ученике и родитеље, које су директно усмерене на превенцију насиља.	0	0	10 (43,5%)	7 (30,4%)	6 (26%)
Школа организује посебне активности подршке и васпитни рад са ученицима који су укључени у насиље (који испољавају насилничко понашање, трпе га или	0	0	3 (13%)	11 (47,9%)	9 (39,1%)

су сведоци).					
У школи је развијена сарадња на свим нивоима.	0	0	3 (13%)	5 (21,8%)	15 (65,2%)
У школи је организована сарадња стручних и саветодавних органа.	0	0	3 (13%)	4 (17,3%)	16 (69,6%)
Школа пружа подршку раду ученичког парламента и другим ученичким тимовима.	0	0	0	17 (73,9%)	6 (26%)
У школи се подржавају иницијативе и педагошке аутономије наставника и стручних сарадника.	0	0	10 (43,5%)	4 (17,3%)	9 (39,1%)
Родитељи активно учествују у животу и раду школе	0	0	12 (52,2%)	6 (26%)	5 (21,8%)
Школа је центар иновација и васпитно-образовне изузетности.	0	0	0	9 (39,1%)	14 (61,9%)
Наставници континуирано преиспитују сопствену васпитно-образовну праксу, мењају је и унапређују.	0	0	3 (13%)	11 (47,9%)	9 (39,1%)
Наставници нова сазнања и искуства размењују са другим колегама у установи и ван ње.	0	0	4 (17,3%)	10 (43,5%)	9 (39,1%)
Резултати успостављеног система тимског рада и партнерских односа на свим нивоима школе представљају примере добре праксе.	0	0	5 (21,8%)	10 (43,5%)	8 (34,8%)
Школа развија иновативну праксу и нова образовна решења на основу акционих истраживања.	0	0	6 (26%)	7 (30,4%)	10 (43,5%)

На основу добијених резултата и података које можемо видети у табели, евидентно је да су наставници који су учествовали у анкетирању највишим степенима слагања (бројем) 5 оценили огромну већину тврдњи. По њиховом мишљењу када је у питању ова област квалитета рада „Етос“ наставници веома добро оцењују међуљудске односе, поштовање норми, правила и одговорности које су истим регулисане. За било који облик дискриминације се спроводе санкције у складу са правилницима. За адаптацију запослених и ученика већином се користе разрађени поступци прилагођавања. Постигнути резултати у школи се на адекватан начин промовишу и истичу. У школи је високим степеном изражен негативан став према насиљу и добро функционише мрежа за решавање проблема насиља у складу са Протоколом о заштити деце/ученика од насиља, злостављања и занемаривања у образовно-васпитним установама. У школи се примењује интерни систем награђивања ученика и запослених за постигнуте резултате итд.

Оно што је оцењено нижим степеном слагања и око чега су се анкетирани наставници двоумили (оцена 3) јесте да се у школи организују различите активности за ученике у којима свако има прилику да постигне резултат/успех. Да школа организује активности за запослене, ученике и родитеље, које су директно усмерене на превенцију насиља. Такође оценом 3 је оцењена тврдња да се у школи подржавају иницијативе и педагошке аутономије наставника и стручних сарадника, а родитељи активно учествују у животу и раду школе. Ове тврдње, тачније оцене у оквиру истих указују на то да на свему наведеном у даљем периоду треба порадити, поспешити квалитет дате области квалитета рада.

Табела 1: Обрађени подаци из упитника за ученике

ТАЧНО/ПРИСУТНО: 1- нетачно/није присутно; 2 - у мањој мери тачно/присутно; 3- нисам сигуран/на; 4 - у већој мери тачно/присутно; 5 - тачно/присутно

Напомена: Од 36 ученика који су одабрани као узорак, упитник је попунило њих 28.

ТВРДЊЕ	Степен слагања				
	1	2	3	4	5
Успостављени су добри међуљудски односи.	0	2 (7,14%)	6 (21,43%)	8 (28,6%)	12 (42,9%)
У школи постоји доследно поштовање норми којима је регулисано понашање и одговорност свих.	1 (3,6%)	5 (17,9%)	8 (28,6%)	6 (21,43%)	8 (28,6%)
За дискриминаторско понашање у школи доследно се примењују мере и санкције.	4 (14,3%)	5 (17,9%)	3 (10,7%)	5 (17,9%)	11 (39,3%)
За новопридошле ученике и запослене у школи примењују се разрађени поступци прилагођавања на нову школску средину.	3 (10,7%)	3 (10,7%)	6 (21,43%)	5 (17,9%)	11 (39,3%)
У школи се користе различите технике за превенцију и конструктивно решавање конфликта.	3 (10,7%)	3 (10,7%)	10 (35,7%)	10 (35,7%)	2 (7,14%)
Резултати ученика и наставника се подржавају и промовишу.	0	0	4 (14,3%)	7 (25%)	17 (60,7%)
Успех сваког појединца, групе или одељења прихвата се и промовише као лични успех и успех школе.	1 (3,6%)	1 (3,6%)	3 (10,7%)	7 (25%)	16 (57,1%)
У школи се примењује интерни систем награђивања ученика и запослених за постигнуте резултате.	0	4 (14,3%)	10 (35,7%)	6 (21,43%)	8 (28,6%)
У школи се организују различите активности за ученике у којима свако има прилику да постигне резултат/успех.	1 (3,6%)	2 (7,14%)	3 (10,7%)	5 (17,9%)	17 (60,7%)
У школи функционише систем заштите од насиља.	0	0	3 (10,7%)	10 (35,7%)	15 (53,6%)
У школи је видљиво и јасно изражен негативан став према насиљу.	0	1 (3,6%)	3 (10,7%)	6 (21,43%)	18 (64,3%)
У школи функционише мрежа за решавање проблема насиља у складу са Протоколом о заштити деце/ученика од насиља, злостављања и занемаривања у образовно-васпитним установама.	1 (3,6%)	1 (3,6%)	7 (25%)	8 (28,6%)	12 (42,9%)
Школа организује активности за запослене у школи, ученике и родитеље, које су директно усмерене на превенцију насиља.	1 (3,6%)	4 (14,3%)	13 (46,4%)	5 (17,9%)	5 (17,9%)
Школа организује посебне активности подршке и васпитни рад са ученицима који су укључени у насиље (који испољавају насилничко понашање, трпе га или су сведоци).	1 (3,6%)	4 (14,3%)	13 (46,4%)	10 (35,7%)	0
У школи је развијена сарадња на свим нивоима.	0	1 (3,6%)	6 (21,43%)	7 (25%)	14 (50%)
У школи је организована сарадња стручних и саветодавних органа.	0	1 (3,6%)	10 (35,7%)	6 (21,43%)	11 (39,3%)
Школа пружа подршку раду ученичког парламента и другим ученичким тимовима.	0	0	0	7 (25%)	21 (75%)
У школи се подржавају иницијативе и педагошке аутономије наставника и стручних сарадника.					

	0	8 (28,6%)	10 (35,7%)	10 (35,7%)	0
Родитељи активно учествују у животу и раду школе	3 (10,7%)	2 (7,14%)	13 (46,4%)	9 (32,1%)	1 (3,6%)
Школа је центар иновација и васпитно-образовне изузетности.	2 (7,14%)	3 (10,7%)	11 (39,3%)	3 (10,7%)	9 (32,1%)
Наставници континуирано преиспитују сопствену васпитно-образовну праксу, мењају је и унапређују.	2 (7,14%)	4 (14,3%)	9 (32,1%)	4 (14,3%)	9 (32,1%)
Наставници нова сазнања и искуства размењују са другим колегама у установи и ван ње.	1 (3,6%)	3 (10,7%)	12 (42,9%)	9 (32,1%)	3 (10,7%)
Резултати успостављеног система тимског рада и партнерских односа на свим нивоима школе представљају примере добре праксе.	0	0	11 (39,3%)	6 (21,43%)	11 (39,3%)
Школа развија иновативну праксу и нова образовна решења на основу акционих истраживања.	1 (3,6%)	0	14 (50%)	8 (28,6%)	5 (17,9%)

Пресеком добијеног стања и анализом резултата који су добијени анкетирањем можемо видети да је ситуација по питању одговора нешто више шаренолика и у извесној мери другачија у односу на анкетираних наставника. На основу свега, издвојићемо резултате, односно тврдње које су ученици оценили нижим степеном слагања и на чему би требало поради и дати допринос како би се издвојили позитивни исходи.

Када кажемо да треба обратити пажњу на нижи степен слагања, мислимо на извесну количину несигурности код ученика, а која је у вези са задатим тврдњама. Реч је дакле о томе, да су издвојене тврдње мање присутне у пракси, те су их ученици оценили тројком. Издвојено треба поспешити, појачати и обезбедити бољи квалитет и већу присутност.

Тврдње оцењене оценом 3 су следеће:

- У школи постоји доследно поштовање норми којима је регулисано понашање и одговорност свих;
- У школи се користе различите технике за превенцију и конструктивно решавање конфликта;
- У школи се примењује интерни систем награђивања ученика и запослених за постигнуте резултате;
- Школа организује активности за запослене у школи, ученике и родитеље, које су директно усмерене на превенцију насиља;
- Школа организује посебне активности подршке и васпитни рад са ученицима који су укључени у насиље (који испољавају насилничко понашање, трпе га или су сведоци);
- У школи се подржавају иницијативе и педагошке аутономије наставника и стручних сарадника;
- Родитељи активно учествују у животу и раду школе;
- Школа је центар иновација и васпитно-образовне изузетности;
- Наставници континуирано преиспитују сопствену васпитно-образовну праксу, мењају је и унапређују;
- Наставници нова сазнања и искуства размењују са другим колегама у установи и ван ње;
- Резултати успостављеног система тимског рада и партнерских односа на свим нивоима школе представљају примере добре праксе;
- Школа развија иновативну праксу и нова образовна решења на основу акционих истраживања.

На основу свега дефинисаног и обрађеног, а узевши у обзир добијене резултате анкетања циљних група у оквиру ове области квалитета рада, издвајамо табеларно **могуће препоруке за унапређење даљег рада, односно шта треба додатно појачати и на чему треба порадити из угла наставника, службе школе и ученика, на основу њихових одабира нижих степена слагања:**

	<i>ТВРДЊЕ НАСТАВНИКА</i>
	више организује различите активности за ученике у којима свако има прилику да постигне резултат/успех.
	организује активности за запослене у школи, ученике и родитеље, које су директно усмерене на превенцију насиља.
	више подржава иницијативу и педагошку аутономију наставника и стручних сарадника.
	Омогући да родитељи активније учествују у животу и раду школе.
	<i>ТВРДЊЕ УЧЕНИКА</i>
Школа у даљем раду и оквиру побољшања ове области квалитета треба да:	уведе доследно поштовање норми којима је регулисано понашање и одговорност свих.
	користи различите технике за превенцију и конструктивно решавање конфликта
	примењује интерни систем награђивања ученика и запослених за постигнуте резултате.
	организује посебне активности подршке и васпитни рад са ученицима који су укључени у насиље (који испољавају насилничко понашање, трпе га или су сведоци).
	у већој мери подржава иницијативе и педагошка аутономије наставника и стручних сарадника.
	помогне родитељима да активно учествују у животу и раду школе.
	је центар иновација и васпитно-образовне изузетности.
	омогући наставницима да континуирано преиспитују сопствену васпитно-образовну праксу, мењају је и унапређују.
	пружи веће шансе да наставници нова сазнања и искуства размењују са другим колегама у установи и ван ње
	резултате успостављеног система тимског рада и партнерских односа на свим нивоима школе представља као примере добре праксе
	развија иновативну праксу и нова образовна решења на основу акционих истраживања

Оцена области 3